VIII. évfolyam. — Celldömölk, (Kis Cell) 1906. január 21. — 4. szám.

# Kemenesvidék

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

(„KIS CZELL és VIDÉKE".) Megjelenik minden vasárnap. („KIS-CZELL és VIDÉKE".)

Előfizetési ár:
Egy évre . . . . 8 kor. | Negyedévre . 2 kor. —
Fél évre . . . . 4 „ — „ | Egyes szám ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezhetni: kedd, szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő: Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, „Sas"-szálloda, 5-ös számu szoba. — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

## A szociálista földmivesszövetségek.

Egy jelentőségteljes esemény felett rövidesen napirendre tért a fővárosi sajtó. Ez az esemény az, hogy a kormány ugy a nemzetközi szociálista pártnak, mint a magyarországi ujjá szervezett szociáldemokrata pártnak megadta az engedélyt arra, hogy egész Magyarország területén a földmives munkásokat egy egy szövetség keretében tömoritsék és szervezzék. Ez a magyar mezei munkásoknak és kisgazdáknak gazdasági szervezését jelenti és pedig a forradalmi szociáldemokrata alapján.

Gazdaságilag eddig csak az ipari munkások voltak nálunk szervezve. A főváros ban az ipari munkások nyolcvan százaléka szervezve van már, a vidéken legalább negyven százalék tartozik már a szervezet tekhez.

Ismerjük már e szervezetek működését amely egyes egyedül oda tendál, hogy a kapitalisztikus termelést gyöngitse és bizonytalanná tegye.

Az ipari munkások szervezetei ugy a vidéken mint a fővárosban számtalan sztrájkot csináltak, melyekkel számos gyárat, sőt termelési ágat döntöttek veszedelembe. Azt azonban el kell ismernie minden elfogulatlannak, hogy a munkások szempontjából igenis áldásos munkát végeztek.

Mindenekelőtt azt a célt értek el a sztrájkok és a munkabér, valamint a munkaidő egységessé tétele által, hogy a szervezett ipari munkás ma husz, hatvan százalékkal keres többet, mint annakelőtte, ennek ellenében azonban a tizenkét-tizenhat órai munkaidő a legtöbb iparágban 9—11 órára redukálódott. Másik eredménye a szervezeteknek az, hogy kimüvelték a munkást. rendszeres oktatásban részesitették a szervezeti tagok ugy, hogy bizvást állitható hogy a szervezetek az általános müveltség terjesztésében csak ugy müködnek közre. mint az iskolák, igaz, hogy a müveltség melyet a szervezetekben sajátit el a munkás felette egyoldalu s tulzottan realisztikus. Ugynevezett szociálista müveltség, amely fanatikus gyülöletet hirdet a vagyonos osztály s a tulajdonjog ellen. S mert kevés az önálló gondolkozásu munkás. aki az egyoldalusság alól emancipálni tudja magát, azért van az, hogy mint a legutóbbi szedősztrájk is igazolja, a munkások vezetőik biztatására a legképtelenebb s a leggyatrább mozgalmakba is beleugranak.

Kétségtelen tény, hogy az ipari munkások mozgalma máris jelentékenyen megváltoztatta ugy az ipari termelés, mint a szociális viszonyokat. E változott viszonyok az általánosságban kedvezőtlenek a munkaadóra és kedvezőtlenek a munkásra nézve. De csak a általánosságban! Mert az ipari munkás dacára szervezett és müveltebb voltának, ma is csak ugy küzködik, mint azelőtt. Aminek oka az, hogy jelentékenyen emelkedett keresetének nagy részét, 20—30 százalékát a legkülömbözőbb cimeken pártcelokra kell fizetnie. Egy szervezett munkásnak nagyjában a következő dijakat kell fizetnie: szakszervezeti illetéket, ellentállási alapot a pártlapra s a szaklapra való előfizetést, pártadót. könyveket, füzeteket, röpiratokat, jelvényeket kell vennie, minduntalan rendkivüli párt vagy sztrájkcélokra kell adakoznia s ezenfelül betegsegélyzőt is kell fizetnie. Például egy budapesti lapszedőnél, aki hetenkint 52 koronát keres, 11—16 koronát tesznek ki a különféle cimeken teljesitett fizetségek. Ez pedig azt bizonyitja, hogy a szervezettség által elert eredmények a munkásokra nézve bizonyos mértékig csak illuzoriusok.

S most ugyanigy szövetkeznek, szerveszkednek a földmives munkások s a kisgazdák is és pedig azok a kisgazdák, akik a saját kis földjük munkálásán felül napszámba is járnak. Jó másfélmilióra rug azon földmivesek száma, akik napszámba is mennek dolgozni. S ha csak a fele ennek a tömegnek áll be a szövetség tagja közé, a birtokos osztály egy olyan fait accomplit-val áll szemben, amellyel min-

## TARCA.

### Viszontlátás.

Abban az időben történt. mikor egy szelid lelkü, sokat szenvedett költő börtönéből kikerült s hazatérve, nem lelte otthonát; nem elenség égette fel. asszonyi hűtlenség, csalfaság kergette el onnan a családi béke angyalát.

Csüggedten, szótlanul ült ek a tüz körül egy ősz férfi és két kis gyermek. Fekete volt az éj, erős szél sivitott végig a sötét utcán, az ajtó és az ablakok megremegtek. A szoba egyik szögleteben beteg nő feküdt. A zörejre körülnézett.

— Ő az, ő jött. Halljatok, mint zörgeti a kaput? Nyissátok ki neki. Ah, mért nem jön még?

Az aggastyán ágyához tipegett.

— Nyugodj, lányom. Aludj csendesen, nem ő zörgetett, a viher volt, mely künn duhöng.

— Zivatar van! Hogy jön haza férjem?

— Zegzugos az idő. Majd világit neki valami fény. Isten hazahozza őt hozzád, hogy meggyógyitson, Nehéz, komor felhők nehezedtek fölénk — monda s könyei licsordultak.

— Oh, könyörülj rajtam, ne hagyj oly sokáig kétségben, Az élet, melyet a kór kiszivott belőlem, csak annyira tart fenn, hogy megtudhassam a valót. Mondd, ugy-e nem tér már vissza?

— De visszatér.

— Ha tudná, hogy fekszem itt, ha sejtené, mily erőfeszitéssel tartom távol magamtól a halált, áttörné bőr önét, hogy ne szenvednék hiába s mielőtt lecsukódnék örökre szemem, még meglathatnám, még megölelhetném egyszer.

— Isten csapásai sürün latogattak meg minket. Másképen lesz; felejtsd el ezt az életet, nyugodjál, hogy szebbre ébredj, olyanra, minőt almodban fogsz látni.

— Csak a halál az . . . susogta s erőtlenül hanyatlott vissza fekhelyére.

Az öreg meghatottan folytatta:

— Ő eljön hozzád, nem kell nélkülöznönk többet . . .

— Ugy faj . . . atyám . . . atyám!

Atyja elfojtá zokogását.

— Nem átkozódom, nem panaszkodom, oh Istenem, szánj meg, lehelj életet belém, hogy megláthassam őt, küldd el hozzám, hogy boldogitson.

E hallgatott . . . Lehunyta szemeit, ajkai csak némán mozogtak. A zápor csattogásán kivül nem hallatszott semmi. A két gyermek gondtalanul aludt tovább.

— Hallod? — riadt fel a beteg. — Hallod? Mi az? . . .

— Meglasd holnap hirt hallasz róla. Innen elmegyünk — Nem kell annyit aggódnunk a megélhetésért.

— Nem kinoz már semmi . . . Könnyebben lélegzem . . . Holnap . . . holnap . . . nevem napja van . . . Add vissza őt nekem . . , irgalmazz . . . hallgass meg!

Az atya nem tudta magát tovább türtőztetni, hangosan sirni kezdett.

Megint néma minden. Nem tekint ide senki, az ég csak pusztitani, büntetni tud, de irgalmazni nem? Az égen tündöklő, de most felhőboritotta csillagok pazar ragyogásából csak egy, csak egyetlen egy sugár sem lop be vigaszt, reményt? Ha az egymás szerető szivek megtörtek, nem élesztheti fel őket a szánalom, a siralom?

Aludtak Nyugodtak. A sziv alig dobogott; a már-már hideg sziv még mindig melegen érzett. A mécses fellobogott, sötét minden . . . Megint felpislog, ismét elalszik. Csillámlik még mindig. Mivel küzd elhaló fénye? A sötétséggel? Az éjjel? Vagy tán remény gyanánt szeretne tovább fényleni. hogy a kétségbeesés minél későbben lépjen be ide? . . . Ki beszélt . . . Mi szólt? . . . Megint? . . . Te vagy?

den körülmények között számolnia kell. — Évről évre k sért az aratósztrájk réme, tavaly részben valóra is vált a Dunántulon. Ha az ország földmives munkásait egy vagy két szövetséghez közös gazdasági érdek, ez a legerősebb kapocs, kapcso ja össze, az általános aratási sztrájk valószinüsége határozott formát ölthet.

Ez azonban még nem bizonyitja azt, hogy aratási sztrájk lesz is. A nemzetközi szociáldemokrata párt, amelynek a sztrájkrendezés a legerősebb taktikai fegyverét képezi, alig lel talajra a földmives munkások között. Az ujjászervezett szociáldemokraták ellenben kilencvenkilenc százalék erejéig a földmives munkások közül regrutálódik. Viszont azonban ez a párt hat évi fennállása óta még egyetlen sztrájkot sem rendezett s nem valószinü, hogy a földmives szövetségét egy sztrájkba ugrasztaná be belátható időn belül. Ez a párt egyébként is békés eszközökkel dolgozik.

Helyesen teszi mindenesetre a földbirtokos osztály, ha szervezkedő munkásaival szemben szintén szervezkedik s okosan előrelátott taktikával alkalmazkodik a kormányilag jóváhagyott földmives szövetség, hogy azzal békésen együtt működhessék.

## Rigmusos krónikája

*avagy története az 1905. esztendőnek.*

Tinódi lantos Sebestyén diák módjára megénekelte

Theodorus diák.

Komor, sötét felhő tornyosul az égen,
Aggasztó honfigond, minő nem volt régen:
Igy mult el az ó-év, s az uj is igy kezdi, —
Tür a magyar nemzet s reményét nem veszti.
Bizik Istenében s bizik ős jogában,
Bizik ősz kiralya jobb belátásában.
S nem is fog csalódni: megszokhatta immár,
Lassan érő gyümölcs, de édes, amit vár;
Hét vezér ültette, magyar ver öntözte,
Dus fáját ezer év megnemesitette.
— De nem álljuk utját a krónikás rendnek,
Kezdődjék elülről; sora van mindennek.
Ne öltsük egymasba kit elül, kit hátul,
Halljuk a krónikát! — kijön az magától.

•

Hálás. szent kegyelet hangolja a lantom,
Mikor az elmult év nekrologját tartom;
Annyi jelesünknek kár volt még elmenni,
De e földi élet buborék, más semmi . . .
Azért siettek egy boldogabb hazába,
Hol nem gyötör senkit a földi kin láza.
*Vutkovich Sándor* volt, ki e sort megkezdte,
Boldogan kelt utra, do gát jól végezre;
Magyar hazajának lerótta adóját,
Győzelmesen hordá magyarság zászlóját.
A magyar Pozsony lesz legdicsőbb emléke,
Nyomdokain halad hálás nemzedéke.
*József főherceg*-ben pártfogót vesztettünk,
Sulyos gondjainkban ört allott mellettünk.
Dicső apja szive dobogott keblében,
Palatinus Jóska volt a nép kedvében
Kiralyi hercegünk magyarabb már nincsen, —
Haló porában is, áldja meg az Isten!
*Szapary Gyula* gróf szintugy elköltözött.
Tisztelt név a magyar miniszterek között.
*Meszlényi Gyulá*-ban, Szatmár püspökében,
Főpap s jó hazafi dült ki egy személyben.
*Strossmayer József*, a diakovári püspök . . .
De mortuis nihil . . . itéltek fölöttök. —
*Kuun Géza* gróf tudós magyar főur vala,
Nevét hirdeti az Emke diadala.
Kár, hogy ily nagy szivet a sirhant betakar!
Utana ment nyomban *Andrássy Tivadar.*
Gróf *Keglevich István* parbajban esett el,
Uj tanulsag lép föl a gyászos esettel. —
*Wesselényi Bélát*, a nagy Miklós sarját,
Elvesztettük s benne jeles nemzetgazdát.
*Bartha Miklós*-nak is kár volt még elmenni,
Azt a szurós tollót kezéből kivenni.
A régi gardanak egyik büszkesége,
Legidősb *Szász Károly* céljához elére;
Simeonként halt meg ez a püspök — iró,
Megjutalmazta őt a mennyei Biró.
*Bajza Lenkének* is ily szép volt halála:
Nem volt még kedveltebb hölgy iró önala;
Dicsőséggel vonult Parnassus hegyére,
S rövid napok mulva követte hü férje,
Jó *Benicky Ferenc*, Pestmegye vezére,
(Most immár Laszberg gróf jutott hült helyére . . .)
Jeles irót vesztének *Fái I. Bélában*,
Ügyes szinmüirót jó *Gerő Károly* ban;
*Kemechey Jenő* szintén szépen fejtett,
Jaj, de jött a Kaszás, s neki menni kellett.
Tudósaink közül elment: *Csiky Kálmán*
S *Borbás Vince* tanár, a mezőket járván,
Bent és kint elismert. hires botanikus,
Mint *Lipthai Sándor*, a jeles technikus.
*Zirsen Jankának* is jusson egy ciprus ág,
Emlékét őrzi a pedagógus-világ;
Nőnevelésünknek volt egyik vezére,
Szivjóságáert sok áldás szall nevére.
S mért feledkeznénk meg „vándor lantosunkról",
A hires *hazafi* — *Veray Jánosról!* . . .
Van önéki annyi érdeme a hazán,
Mint sok vad szivnek, mely nem érez igazán.
Ostorozva őket szörnyü rigmusokkal,
„Megrovási kaland" volt tele marokkal.
S csakis addig élien minden igaz magyar,
Amig a honnak él s mig nekünk jót akar.
Nyugodjanak békén az elköltözöttek,
Örök világosság ragyogjon fölöttök!

•

A lefolyt esztendőt vissza nem kivánjuk,
Sorsunk javulását az ujévtől varjuk.

Ex-lexben oszlatták fel az országgyülést,
Téli választásban kerestek enyhülést.
Bezzeg meglepő volt a nem várt eredmény:
Győzött az ellenzék . . . Oh, csalóka remény!
Im „döntött a nemzet!" mire fel volt hiva,
Alkotmányos többség — amint meg van irva —
A kormány gyeplőjét kezében tarthatja,
Istentől nyert jogát im, gyakorolhatja.
— Isten s a magyar nép igyen döntött tehát . . .
Vén Európának szeme, szaja elállt. —
Bécsben pedig vágtak gótstilü arcokat,
A Kossuth-hundoktól soh'sem vártak sokat.
Goluhovszky szédült, Körber zöldült-kékült,
Gautsch pápaszeme szörnyen elsötétült.
„Mekpallandulta tán, osz o gutyo mótyor!?"
Nem: csak szeme nyilt ki, kedves osztrák sógor.
Értsük meg hát egymást, beszélünk, de nyi tan!
Négy század mesgyéjén a terminus itt van . . .
De alig, hogy szóltunk, lőn nagy patália,
És megbokrosodott Bécsnek ija-fia.
Szapperlótozását még most is hallhatjuk,
S kedves Agenorkát lefőzve láthatjuk.
Látjuk a nagy Luegert, dúl veszettségében,
Orditó szamáron lovagol mérgében.
Hozná elénünk az osztrák ármádiát . . .
De a Burgból egy hang geh zum Teufelt kiált.
Hagyd el osztrák szomszéd, ne rontsd a termeted,
Ha mi baj van nálunk, te csak tetézheted.
Majd eligazitjuk a magunk portáján;
Nyilik még vrág a szabadságunk fajn.
A megpróbáltatás ideje lezajlik,
*A nyomor s szenvedés* nem tarthat sokáig.
Fejérváry baró kormányt alakitott,
Ocska szokasokkal snájdigul szakitott;
Maga sem szereti az uj állapotot,
Nem talal programmja szamara uj pártot.
De talált Kristóffy, bár nem a t. Hazban,
De Házba igyekvő szocialistákban
Fogott hát torököt, ki most nem ereszti
S a sok igéretet immar unni kezdi;
Hamarabb megadja mindaz, mi neki jó:
Népjogokat, voksot a koalició. —
A véres zavargást lassankint elhagyja,
Bizalmát és szavát Kossuthéknak adja.
Passiv ellenállás volt a vármegyékben,
Adó s ujoncozás mind ugy maradt félben;
Nem installálják az uj főispánokat,
Kik visznek magukkal csendő szuronyokat,
Megvonta a kormány a pénz-dotációt,
Renitens megyéktől az uj szubvenciót,
Hivatalnokoknak önkéntes adomány
Jarja a megyékben, ha nem ad a kormány,
Ha nincs országgyülés — négyszer napolták el!
Ellenőrzés sincsen; ezzel hagyjunk hát fel.
Krónikás hűséggel feljegyeztünk mindent,
Álljon be a jogrend! — erre kérjük Istent.

•

A huszadik század ifju erejével
Reformokra készül, uj eszmékkel lép fel.
Mindenfelé lázas a nemzetek vére,
Unott már a *régi* . . . *uj* lépjen helyére!
Demokrata eszmék szárnyalnak a légben,
Uj reményt élesztve a fölséges népben.
Vajh, ne lenne ez kés a gyermek kezében,
Ne vágná meg magát a játék hevében! . . .
Az elmult esztendő mint az bizonyitja,
Uj korszak kezdődik — s merre van a nyitja?
*Oroszország* kezdte . . . Óh, csodák csodája!
Mit jegyez fel onnan Kliónak táblája . . .
Véres vereségét még ki sem heverte,
Japánnal a békét csakhogy megkötötte;
Még friss vértől csurgo fegyverét felkapta
S a zsarnok hatalmat vele megtámadta.
Szociális téren dühöng lázadása,
Általános sztrájknak ez a folytatása . . .
Békekötő Witte nem bir a viharral,
Finnekkel, lettekkel s — a reakcióval.
Az uj alkotmányban nincsen sok közönet;
Nehéz bekötni a folyton vérző sebet. —
Nagy idők hirnöke ez a furcsa eset,
Kis *Montenegró* is alkotmányt hirdetett.
A Balkán népei vulkánon táncolnak,
De a fehér cárhoz hiába fordulnak.
Bolgár, szerb koncot var Macedóniából,
A román vegetál Isten jóvoltából
Az albán partokért olasz, osztrák verseng,
Szegény Abdul Hamid oltalomért eseng.
Meg is oltalmazzák kapzsi nagyhatalmak,
Láttuk fellépését monstre hajóhadnak.
Gyámság alá teszik a szultán pénztárát,
Az alvó török nép vallja ennek kárát.
Meddig is alszik még? hisz virrad mindenütt,
A vörös kakas szól . . . az óra nyolcat üt . . .
A *hármas szövetség* — mondják — szilárd volna,
Hogyha Vilmos császár halkan szónokolna;
De igy fölzajgatja békés szomszédjait,
Anglus és francia szervezi hadait;
A spanyolt is bántja ez a gőgös sértés
S im megszületett a *marokkói háború;*
De ez bizonyára nem lesz casus belli,
Gyarmatait Vilmos bölcsön mérlegeli.

---

Az ég dörgése felel s csend mindenütt.

— — — — — — — — — — — —

Szabad a rab, Megnyilt börtöne. Másnak életébe került, neki csak lelki rugékonyságába s ereje felemésztődött. Ifju tüzét, lángoló lelkesedését — hideg volt börtöne, érzéktelenek a falak — a kövek le tudták hűteni. Mintha sirjából bocsátották volna ki. Nem bámulta, nem csodálta a világot, a természetet. Mit is láthatott volna, ami elragadhatná? Viruló életet? Itt minden fonnyadt volt. Illatos virágot? Elszáradt minden; elsöpörve, eléktelenitve viránykert, erdőt lomb helyett jégcsapok diszitik. Mit hallhatna, ami elbájolná? Pacsirta, fülemile dala nem hangzik, »hallgat berkében« minden dalos madár, jó, hogy harsognak a vészek, az ég dörög, hogy a jajt ne hallja s a föld nem segithet; — a jajt sem hallja,

Megy, indul haza, otthon elfelejti börtöne borzalmait. Még mielőtt tiszta ég helyett nedves kőfal borult föléje, sok minden elveszett, de a hüség némelyekhez az elveszetthez megmaradt s ő? . . . Félt visszagondolni. Jó sorsa majd elvezeti. Reá bizta magát. Mintegy öntudatlanul ment neki a vak éjnek. Látnoki szemmel néz jövőjébe. Csak homályt vesz észre.

Elmosódott emlékek is föltolakodnak lelkébe. Ezen az uton már kétszer volt. Itt sebesült meg, itt bukott le lováról.

Erre vitték szomoru fogságba, ahonnan most visszatér . . .

Itt a rég nem látott hajlék; most már derengett előtte, az öröm is visszatért beléje, — benyitott.

Mi várt reá?

A zajra fölébredt az agg Megismerte fiát . . . Az megértette, mit akart mondani felemelt reszkető kezéről; előtte sápadt, élettelen nő feküdt, a neje. Egy megtört szív utolsó nyögése hallatszott, egy sóhaj. A zivatar lármája nem vegyült már a csendbe, vagy tán erősebben dult idebenn a vihar . . .

A férfi könyezett. Hűtlenül elhagyta élete párja, mielőtt még egyszer megölelhette volna. Elvándorolt, még mielőtt mégegyszer magához szorithatta volna forró szivét, megszökött előle a halálba.

Ezért jött vissza? Ezt hozta neki a szabadság?

A vihar nem zugott többé, talán azért, hogy két boldogtalan imája felhangozzék a menybe.

*Kossa Dezső.*

Égre-földre eskszik: fönntartja a békét,
Hogy germanizálja Posen lengyel népét.
*Anglia* is fordít egyet köpönyegén,
Megbuktatta Balfourt, ki már öreg legény.
Toryk helyett wigek fogják meg a gyeplőt,
Edvárd azt óhajtja, mi volt husz év előtt.
Védvámos forgalom izgatja a népet, —
Szabad kereskedés jogaiba lépett.
*Franciaországnak* jól mehetne dolga,
Ha Combes-nak tanácsát nem követte volna;
Nem lehet forrását bedugni a jusnak,
A kiközösített katholicizmusnak,
Mit ér a tekintély, mit ér a hatalom,
Ha nincsen mellettünk az égi irgalom?
Vallás nélkül nincs nép, nem boldogul nemzet,
Csak az végezhet jól, ki Istennel kezdett.
Közös gyászunk is van Franciaországgal,
*Jules Verne, Reclus* és *Oppert* nem várt halálával.
Végzem *Norvégián*, miként a csemegén;
Elvárt svéd urától s uj nap ragyog egén.
Szabad akar lenni (svédek dulnak-fulnak . . .)
Kényelmes lesz a trón Hakon *király urnak*.
Félre, te rozsdás lant, ne zengd a jövendőt . .
Adjon az Uristen boldog ujesztendőt!

*Finis.*

# UJDONSÁGOK.

— **A kath. Legényegylet mulatsága.** A celldömölki r. kath. Legényegyesület mult vasárnap tartotta szinielőadassal egybekötött táncmulatságát. Szinre került Gécy István „A gyimesi vadvirág" cimü szinműve. A működevlők mindnyajan igen jól megálltak helyüket. Mégis külön ki kell emelnünk a szerepló hölgyek közül Szarka Mariskát (Balinka Janosné), Károlyi Irmát (Csuráné), Károlyi Milikét (Magdolna), és Reich Margitot (Maria), nemkülönben Inzsel Ilonat (Bigyóné) mint akik szerepüket legjobban meg tudták érteni és a személyesitést kifejezésre juttatni. A férfiak közül különösen jól játszottak Rosta Alajos (Marci). Tanhoffer István (Csura), Kovács József (Gyurka), Szalay Ferenc (kisbiró) és Pál József (Prezsmer Péter), továbbá Ferency Lajos (Csörgő István), akik — és ezek között Marci — a legjobban alakitottak. Rosta Alajos aratott nagyon sok tapsot humoros játékával, de a többiek is kaptak eleget. Hallgatóság rendkivül sok volt, az intelligencia jó része is jelen volt és ennek köszönhető, hogy oly fényes anyagi eredmény is járult a sikerhez. Elmondhatni, hogy a »Korona« régen fogadott magába annyi mulatót, mint akkor. A mulatság kiválógos virradtig igen szépen folyt le. Közkivánatra ma leszállitott helyárakkal ujra előadják. Az előadás bevétele meghaladja a 600 koronát. A felülfizetők névsorát jövő számunkban közöljük.

— **Vasutasok mulatsága.** A m. kir. államvasutak celldömölki allomásának altiszti kara f. évi februar hó 3-án, mint azt már jeleztük is lapunkban, Celldömölkön a »Korona«-szalloda nagytermében zártkörü táncmulatságot rendez. Belépő személyjegy 2 kor., családjegy 4 kor.

— **Aratósztrájk Dunántulban.** Lapunk mai számának vezércikkében foglalkozunk a folyó évre Dunántulban tervezett aratósztrájkkal, melyre e helyen is felhivjuk földbirtokos olvasóink figyelmét ama megjegyzéssel, hogy idejekorán intézkedjenek, mert a nemzetközi szociálisták hatalmas agitációt fejtenek ki a rendezni szándekolt aratósztrájk ügyben. Figyelmeztetünk ezuttal a mult évi Tolna és Veszprémmegyei aratósztrájkokra, mely előszele volt a jelen évre tervezett aratósztrájknak. Minden esetre helyesen cselekeszünk gazdaink, ha figyelemmel lesznek a jelenlegi viszonyokra s méltányos, humánus s igazságos módon igyekeznek az aratómunkásokkal szerződésre lépni. Ismételjük, hogy a nemzetközi szociálisták erősen agitálnak s a szomszédos Veszprémmegye Mezőföldi járásában már is igen érezhető a kezük nyoma.

— **A Székely-havasi bivalytej jósága általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 168 szám, a törvényesen védett „Alba"-szappan, (ára 1 korona), „Alba"-arckrémet (ára 1 korona 50 fillér) és „Alba"-hölgyport (ára 1 kor. 50 fil. melycket a szokásos vásári reklam mellőzésével,** nyugodt lélekkel alálnjuk a müvelt közönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak s melyekről hazánk első orvosnője dr. gróf Hugonnay Vilma ezt irta: »Az „Alba"-szappan a bőr ápolására, a szeplők és más arctisztatalanságok eltávolitására a legjobban ajánlható szerek". Kaphatók mindenütt.

— **Esküvő.** Ecker Sándor uradalmi ispán Kemenesmihályfáról, tegnap vezette oltárhoz a helybeli rom. kath. teplomban bájos aráját, Gönye Irén kisasszonyt, Az esküvőn nagyszámu közönség vett részt.

— **A költőnő emléke.** Megirtuk lapunk mult vasárnapi számában, hogy Ostffy Lajos dr. nagybirtokos, mégyei aljegyző kezdeményezésére mozgalom indult meg. Takács Judith, mult századbeli magyar költőnőnek egy emlékmü felállitasa végett. Az emlékmü javára, folyó évi február hó 24 én Celldömölkön táncvigalom lesz, melyet Koltai Vidos Dániel rendez. Erdeklődőknek ez ügyben bővebb felvilágositást Vidos Daniel ur ad.

— **Öngyilkos kántortanitó.** Hannig Gyula egykori pápai rom. kath. kántortanitó, a ki kiváló zeneképzettsége révén messzeföldön volt ismeretes s akit balsorsa ezelőtt másfel évvel, a veszprémmegyei Tosokberénd községbe vetett mint kántortanitó, ott a héten, hétfőn reggel, ágyában revorverével főbe lőtte magát s nyomban meg halt. Hannig Gyula öngyilkossága széles körben keltett mély és igaz részvétet. Temetése a község és a vidék oriási részvétele mellett szerdán délelőtt ment végbe, Az öngyilkosság oka állitólag családi perpatvarban keresendő.

— **Utánzásra méltó hazafias határozat.** A sümegi Kaszinó közgyülése elhatározta, hogy ezentul marcius 15-én és október 6-án hazafias ünnepélyeket rendez amelybe belevonja a többi társegyesületeket is, azt hisszük ilyen hazafias határozat nálunk is elkelne.

— **A postadijak felemelése.** Az államnak a postaból több millió tiszta haszna van. Csak alig néhány éve, hogy a levelező lapok árát felemelték. Most megint változás lesz és pedig olyan, amely miatt a közönség ugyancsak szivni fogja a fogat. Március elsejétől kezdve a zárt levelekért a belföldi forgalomban már nem 10, hanem 14 fillért kell fizetni s igy minden egyes levél 4 fillérrel többe kerül. De drágább lesz még a magyar posta egyéb viszonyokban is. Hogy azonban ennek némi enyhületet adjanak, a levelező lapok árát ismét 4 fillérben szabják meg. A drágulast különösen a kereskedelem fogja megérezni.

— **Szomoru számok.** Időnkint nem árt egy pillantást vetnünk abba a gyászos statisztikába, melyet a tüdővész pusztitásáról a Tuberkulózis c. szaklap közölni szokott. Tanulságai nem maradhatnak hatás nélkül: a mai nemzedék már megértette a küzdelem jelszavát, meg is inditotta a harcot; a jövő nemzedék, bizvást remélhetjük. teljességében csatasorba áll. 1905. október havában 5454 magyar esett áldozatul a tüdővész pusztitásának. Ebből a dunántulra esik 836 Törvényhatóságok szerint: Baranya 86. Pécs 8. Fehér m. 64. Székesfehérvár 6. Győrvármegye 31. Győrváros 18. Komáromvármegye 59. Komárom 6. Moson 40. Somogy 115. Sopronvármegye 69. Sopron 11 Tolna 60. Vas 89. Veszprém 66. Zala 118. Összesen 836.

— **Iparmunkások betegsegitési ügye.** A közigazgatósági biróság a következő iparosokat és ipari munkásokat érdekló elvi jelentőségü határozatokat hozta legutóbb: Az ipari munkaadó aki a nála alkalmazásban levő munkást valamely betegsegélyző pénztárnál bejelenteni elmulasztja, egyébb jogkövetkezményeken kivül munkás megbetegedése esetén ennek gyógyitási költségeit megtériteni, tartozik ugyan, ez a kötelezettsége azonban hosszabb időtartamra, mint amennyire a beteg segitő pénztár az ő igényjogosult tagjával szemben kötelezhető lett volna, ki nem terjedhet. A munkaadónak jogkövetkezmények terhe alatt 8 napon belül akkor is bisztositani kell a betegsegitő pénztárnál alkalmazottját, ha az illető csupán próbaképpen vette is fel. A betegsegitő pénztár tartozásainak fedezésére egyes tagjaival szemben fennálló követeléseit is végrehajtás alá lehet vonni.

— **A gőzgépkezelők és kazánfűtők** legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban február hó 4 napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki utca 10) beküldendők.

— **Megjavitották a csendőrség fizetését.** Az ujév nagy örömet hozott annak az intézménynek, amelynél felelősségteljesebb és terhesebb föladatot kevesen végeznek az országban. Megjavitották a csendőrök fizetését. A honvédelmi miniszter értesitette az összes csendőrparancsnokságokat, hogy a csendőrlegénység részére 1906 január 1-től a következő illetményeket állapitotta meg: A járási és törzsőrmesterek havi illetéke 120 korona 14 fillér, az őrsvezető napi illetéke 2 kor. 60 fillér, ezen kivül a csendőrök pótdijjat is kapnak, ami a szolgálati évek számától függ. Igy a járás és törzsőrmester, azután őrmester és őrvezető három évi szolgálat után 30, hat év után 40, kilenc évi szolgálat után 50, tizenkét év után 60, tizenöt év után 70 és tizennyole év után 80 és 90 fillér napi pótdijjat kap. A csendőrségnél érthető örömmel fogadták ezt az intézkedést.

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán suyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, „holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát sohasem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche" hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is elómozditja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszertérakban.

— **A züllésnek induló árvagyermekek megmentése.** Van egy nemescélu egyesület, a Nagypénteki ref. társaság, melynek az a hivatása, hogy vallásküllönbség nélkül megmentsen olyan 7—10 éves koru gyermekeket, kik züllesnek indultak. Évenkint ötven gyermeket internátusban nevelnek, több gyermeket pedig az intézeten kivül gondoznak. Hogy az egyesület nemes célját szolgálhassa, a pénzügyminiszter a nemes emberberaráti egyesületnek sorsjátékot engedett s az egyesüiet valóban gondos figyelemmel, nagy hozzáértéssel választotta meg nyereménytárgyait. Nemcsak az emberbaráti cél, de az egy koronás nyeremény ellenében való nagyszabásu nyereménytárgyak azzal kecsegtetnek, hogy a most kibocsájtandó sorsjegyek igen kapósak, népszerűek lesznek. A Nagypénteki ref. társaság sorsjegyirodája Budapest, Ferenc-körut 3-ik sz. alatt van. Hisszük, hogy az emberszeretet oltárán sokan áldoznak és a sorsjáték szerencsét hoz a pártoló jószivekre, de a nemescélu egyesületnek is.

# Szerkesztői üzenetek.

*Régi előfizető.* Mindenben aláirjuk és elfogadjuk az ajánlott dolgot, csak hogy sajnos — nem vihető keresztül — a legjobb akarat mellett sem. Mivel rövidesen személyesen lesz szerencsénk, szóvel fogjuk elmondani véleményünket a dologról. Üdvözlet!

*Zeng a madár.* Korai dolog még. Az ős költeménye szep csendessen minden zengés nélkül, a papirkosár fenekére vándorolt,

*R, L.* Nem lehet ugy irni arról az ügyről nekünk, mert politikai cikk lenne, nekünk pedig kautió hiányában nem lehet politizálni. Egy cikkünkért, állitólag politikai tartalma miatt, ép most vagyunk vád ala helyezve.

**HÁZISZOLGÁNAK**

kerestetik könnyü munkára jószan, becsületes, irni olvasni tudó 18—24 éves nőtlen egészséges ember. Évi fizetése 120 korona, lakás és élelmezés. Az illetőnek évi fizetésén kivül még 40—50 korona mellékjövedelme van. Jelentkezni lehet a

**kiadóhivatalban.**

den körülmények között. számolnia kell. — Évről évre k sért az aratósztrájk réme, tavaly részben valóra is vált a Dunántulon. Ha az ország földmives munkásait egy vagy két szövetséghez közös gazdasági érdek, ez a legerősebb kapocs, kapcso ja össze, az általános aratási sztrájk valószinüsége határozott formát ölthet.

Ez azonban még nem bizonyitja azt, hogy aratási sztrájk lesz is. A nemzetközi szociáldemokrata párt, amelynek a sztrájkrendezés a legerősebb taktikai fegyverét képezi, alig lel talajra a földmives munkások között. Az ujjászervezett szociáldemokraták ellenben kilencvenkilenc százalék erejéig a földmives munkások közül regrutálódik. Viszont azonban ez a párt hat évi fennállása óta még egyetlen sztrájkot sem rendezett s nem valószinü. hogy a földmives szövetségét egy sztrájkba ugrasztaná be belátható időn belül. Ez a párt egyébként is békés eszközökkel dolgozik.

Helyesen teszi mindenesetre a földbirtokos osztály, ha szervezkedő munkásaival szemben szintén szervezkedik s okosan előrelátott taktikával alkalmazkodik a kormányilag jóváhagyott földmives szövetség, hogy azzal békésen együtt működhessék.

## Rigmusos krónikája

*avagy története az 1905. esztendőnek.*

Tinódi lantos Sebestyén diak módjára megénekelte

Theodorus diák.

Komor, sötét felhő tornyosul az égen. .
Aggasztó honfigond, minő nem volt régen:
Igy mult el az ó-év, s az uj is igy kezdi, —
Tür a magyar nemzet s reményét nem veszti.
Bizik Istenében s bizik ős jogában,
Bizik ősz királya jobb belátásában.
S nem is fog csalódni: megszokhatta immár,
Lassan érő gyümölcs, de édes, amit vár;
Hét vezér ültette, magyar vér öntözte,
Dus fáját ezer év megnemesitette.
— De nem álljuk utját a krónikás rendnek,
Kezdődjék elülről; sora van mindennek.
Ne öltsük egymasba kit elül, kit hátul,
Halljuk a krónikát! — kijön az magától.

•

Hálás. szent kegyelet hangolja a lantom,
Mikor az elmult év nekrologját tartom;
Annyi jelesünknek kár volt még elmenni,
De e földi élet buborék, más semmi . . .
Azért siettek egy boldogabb hazába,
Hol nem gyötör senkit a földi kin láza.
*Vutkovich Sándor* volt, ki e sort megkezdte,
Boldogan kelt utra, dolgát jól végezre;
Magyar hazájának lerótta adóját,
Győzelmesen hordá magyarság zászlóját.
A magyar Pozsony lesz legdicsőbb emléke,
Nyomdokain halad hálás nemzedéke.
*József főherceg*-ben pártfogót vesztettünk,
Sulyos gondjainkban ort allott mellettünk.
Dicső apja szive dobogott keblében,
Palatinus Jóska volt a nép kedvében
Királyi hercegünk magyarabb már nincsen, —
Haló porában is, áldja meg az Isten!
*Szapáry Gyula* gróf szintugy elköltözött.
Tisztelt név a magyar miniszterek között.
*Meszlényi Gyulá*-ban, Szatmár püspökében,
Főpap s jó hazafi dült ki egy személyben.
*Strossmayer József*, a diakovári püspök . . .
De mortuis nihil . . . itéltek fölöttök.
*Kuun Géza* gróf tudós magyar főur vala,
Nevét hirdeti az Emke diadala.
Kár, hogy ily nagy szivet a sirhant betakar!
Utana ment nyomban *Andrássy Tivadar.*
Gróf *Keglevich István* parbajban esett el,
Uj tanulság lép föl a gyászos esettel. —
*Wesselényi Béla*t, a nagy Miklós sarját,
Elvesztettük s benne jeles nemzetgazdat.
*Bartha Miklós*-nak is kár volt még elmenni,
Azt a szurós tollót kezéből kivenni.
A régi gardanak egyik büszkesége,
Legidősb *Szász Károly* céljához elére;
Simeonként halt meg ez a püspök — iró,
Megjutalmazta őt a mennyei Biró.
*Bajza Lenkének* is ily szép volt halála:
Nem volt meg kedveltebb hölgy iró ónala;
Dicsőséggel vonult Parnassus hegyére,
S rövid napok mulva követte hü férje,
Jó *Benicky Ferenc*, Pestmegye vezére,
(Most immár Laszberg gróf jutott-hült helyére . . .)
Jeles irót vesztenk *Fái I. Bélában*,
Ügyes szinmüirót jó *Gerő Károly* ban;
*Kemechey Jenő* szintén szépen fejtett,
Jaj, de jött a Kaszás, s neki menni kellett.
Tudósaink közül elment: *Csiky Kálmán*
S *Borbás Vince* tanár, a mezőket járván,
Bent és kint elismert hires botanikus,
Mint *Lipthai Sándor*, a jeles technikus.
*Zirsen Jankának* is jusson egy ciprus ág,
Emlékét őrzi a pedagógus-világ;
Nőnevelésünknek volt egyik vezére,
Szivjóságáért sok áldás szall nevére.
S mért feledkeznénk meg „vándor lantosunkról“,
A hires *hasafi — Veray Jánosról!* . . .
Van őnéki annyi érdeme a hazán,
Mint sok vad szivnek, mely nem érez igazán.
Ostorozva őket szörnyü rigmusokkal,
„Megrovási kaland“ volt tele marokkal.
S csakis addig éljen minden igaz magyar,
Amig a honnak él s mig nekünk jót akar.
Nyugodjanak békén az elköltözöttek,
Örök világosság ragyogjon fölöttök!

•

A lefolyt esztendőt vissza nem kivánjuk,
Sorsunk javulását az ujévtől varjuk.
Ex-lexben oszlatták fel az országgyülést,
Téli választásban kerestek enyhülést.
Bezzeg meglepő volt a nem várt eredmény:
Győzött az ellenzék . . . Oh, csalóka remény!
Im „döntött a nemzet!“ mire fel volt hiva,
Alkotmányos többség — amint meg van irva —
A kormány gyeplőjét kezében tarthatja,
Istentől nyert jogát im, gyakorolhatja.
— Isten s a magyar nép igyen döntött tehát . . .
Vén Európának szeme, szaja elállt. —
Bécsben pedig vágtak gótstilü arcokat,
A Kossuth-hundoktól soh'sem vártak sokat.
Goluhovszky szédült, Körber zöldült-kékült,
Gautsch pápaszeme szörnyen elsötétült.
»Mekpallandu'ta tán, osz o gutyo mótyor!?«
Nem: csak szeme nyilt ki, kedves osztrák sógor.
Értsük meg hát egymást, beszélünk, de nyi tan!
Négy század mesgyéjén a terminus itt van . . .
De alig, hogy szóltunk, lőn nagy patália,
És megbokrosodott Bécsnek ija-fia.
Szapperlótozását még most is hallhatjuk,
S kedves Agenorkát lefőzve láthatjuk.
Látjuk a nagy Luegert, dúl veszettségében,
Orditó szamáron lovagol mérgében.
Hozna ellenünk az osztrák armádiat . . .
De a Burgból egy hang geh zum Teufelt kiált.
Hagyd el osztrák szomszéd, ne rontsd a termeted,
Ha mi baj van nálunk, te csak tetézheted.
Majd eligazitjuk a magunk portáján;
Nyilik még v rág a szabadságunk fa n.
A megpróbáltatás ideje lezajlik,
*A nyomor s szenvedés* nem tarthat s kaig.
Fejérváry baró kormányt alakitott,
Ocska szokasokkal snajdigul szakitott;
Maga sem szereti az uj állapotot,
Nem talal programmja szamara uj pártot.
De talált Kristóffy, bár nem a t. Hazban,
De Hazba igyekvő szocialistákban
Fogott hát törököt, ki most nem ereszti
S a sok igéretet immar unni kezdi;
Hamarabb megadja mindaz, mi neki jó:
Népjogokat, voksot a koalició. —
A véres zavargást lassankint elhagyja,
Bizalmát és szavát Kossuthéknak adja.
Passiv ellenállás volt a vármegyékben,
Adó s ujoncozás mind ugy maradt félben;
Nem installálják az uj főispánokat,
Kik visznek magukkal csendő szu onyokat.
Megvonta a kormány a pénz-dotációt,
Renitens megyéktől az uj szubvenciót,
Hivatalnokoknak önkéntes adomány
Járja a megyékben, ha nem ad a kormány,
Ha nincs országgyülés — négyszer napolták el!
Ellenőrzés sincsen; ezzel hagyjunk hát fel.
Krónikás hűséggel feljegyeztünk mindent,
Álljon be a jogrend! — erre kérjük Istent.

•

A huszadik század ifju erejével
Reformokra készül, uj eszmékkel lép fel.
Mindenfelé lázas a nemzetek vére,
Unott már a *régi* . . . *uj* lépjen helyére!
Demokrata eszmék szárnyalnak a légben,
Uj reményt élesztve a fölséges népben.
Vajh, ne lenne ez kés a gyermek kezében,
Ne vágná meg magát a játék hevében! . . .
Az elmult esztendő mint az bizonyitja,
Uj korszak kezdődik — s merre van a nyitja?
*Oroszország* kezdte . . . Óh, csodák csodája!
Mit jegyez fel onnan Kliónak táblája . . .
Véres vereségét még ki sem heverte,
Japánnal a békét csakhogy megkötötte;
Még friss vértől csurgo fegyverét felkapta
S a zsarnok hatalmat vele megtámadta.
Szociális téren dühöng lázadása,
Általános sztrájknak ez a folytatása . . .
Békekötő Witte nem bir a viharral,
Finnekkel, lettekkel s — a reakcióval.
Az uj alkotmányban nincsen sok közönet;
Nehéz bekötni a folyton vérző sebet. —
Nagy idők hirnőke ez a furcsa eset,
Kis *Montenegró* is alkotmányt hirdetett.
A Balkán népei vulkánon táncolnak,
De a fehér cárhoz hiába fordulnak.
Bolgár, szerb koncot var Macedóniából,
A román vegetál Isten jóvoltából
Az albán partokért olasz, osztrák verseng,
Szegény Abdul Hamid oltalomért eseng.
Meg is oltalmazzák kapzsi nagyhatalmak,
Láttuk fellépését monstre hajohadnak.
Gyámság alá teszik a szultán pénztárát,
Az alvó török nép vallja ennek kárát.
Meddig is alszik még? hisz virrad mindenütt,
A vörös kakas szól . . . az óra nyolcat üt . . .
A *hármas szövetség* — mondják — szilárd volna,
Hogyha Vilmos császár halkan szónokolna;
De igy fölzajgatja békés szomszédjait,
Ánglus és francia szervezi hadait;
A spanyolt is bántja ez a gőgös sértés
S im megszületett a *marokkói háború*;
De ez bizonyára nem lesz casus beli,
Gyarmatait Vilmos bölcsön mérlegeli.

---

Az ég dörgése felel s csend mindenütt.

— — — — — — — — — — — — — —

Szabad a rab, Megnyilt börtöne. Másnak életébe került, neki csak lelki rugékonyságába s ereje felemésztődött. Ifju tüzét, lángoló lelkesedését — hideg volt börtöne, érzéktelenek a falak — a kövek le tudták hűteni. Mintha sirjából bocsátották volna ki. Nem bámulta, nem csodálta a világot, a természetet. Mit is láthatott volna, ami elragadhatná? Viruló életet? Itt minden fonnyadt volt. Illatos virágot? Elszáradt minden; elsöpörve, eléktelenitve viránykert, erdőt lomb helyett jégcsapok diszitik. Mit hallhatna, ami elbájolná? Pacsirta, fülemile dala nem hangzik, »hallgat berkében« minden dalos madár, jó, hogy harsognak a vészek, az ég dörög, hogy a jajt ne hallja s a föld nem segithet; — a jajt sem hallja,

Megy, indul haza, otthon elfelejti börtöne borzalmait. Még mielőtt tiszta ég helyett nedves kőfal borult föléje, sok minden elveszett, de a hüség némelyekhez az elveszetthez megmaradt s ő? . . . Félt visszagondolni. Jó sorsa majd elvezeti. Reá bizta magát. Mintegy öntudatlanul ment neki a vak éjnek. Látnoki szemmel néz jövőjébe. Csak homályt vesz észre.

Elmosódott emlékek is föltolakodnak lelkébe. Ezen az uton már kétszer volt. Itt sebesült meg, itt bukott le lováról.

Erre vitték szomoru fogságba, ahonnan most visszatér . . .

Itt a rég nem látott hajlék; most már derengett előtte, az öröm is visszatért beléje, — benyitott.

Mi várt reá?

A zajra fölébredt az agg Megismerte fiát . . . Az megértette, mit akart mondani felemelt reszkető kezéről; előtte sápadt, élettelen nő feküdt, a neje. Egy megtört szív utolsó nyögése hallatszott, egy sóhaj. A zivatar lármája nem vegyült már a csendbe, vagy tán erősebben dult idebenn a vihar . . .

A férfi könyezett. Hűtlenül elhagyta élete párja, mielőtt még egyszer megölelhette volna. Elvándorolt, még mielőtt mégegyszer magához szorithatta volna forró szivét, megszökött előle a halálba.

Ezért jött vissza? Ezt hozta neki a szabadság?

A vihar nem zugott többé, talán azért, hogy két boldogtalan imája felhangozzék a menybe.

*Rózsa Dezső.*

Égre-földre eskszik: fönntartja a békét,
Hogy germanizálja Posen lengyel népét.
*Anglia* is fordít egyet köpönyegén,
Megbuktatta Balfourt, ki már öreg legény.
Toryk helyett wigek fogják meg a gyeplőt,
Edvárd azt óhajtja, mi volt husz év előtt.
Védvámos forgalom izgatja a népet, —
Szabad kereskedés jogaiba lépett.
*Franciaországnak* jól mehetne dolga,
Ha Combes-nak tanácsát nem követte volna;
Nem lehet forrását bedugni a jusnak,
A kiközösitett katholicizmusnak,
Mit ér a tekintély, mit ér a hatalom,
Ha nincsen mellettünk az égi irgalom?
Vallás nélkül nincs nép, nem boldogul nemzet,
Csak az végezhet jól, ki Istennel kezdett.
Közös gyászunk is van Franciaországgal,
*Jules Verne, Reclus* és *Oppert* nem várt halálával.
Végzem *Norvégián*, miként a csemegén;
Elvát svéd urától s uj nap ragyog egén.
Szabad akar lenni (svédek dulnak-fulnak . . .)
Kényelmes lesz a trón Hakon *király urnak*.
Félre, te rozsdás lant, ne zengd a jövendőt . .
Adjon az Uristen boldog ujesztendőt!

*Finis.*

# UJDONSÁGOK.

— **A kath. Legényegylet mulatsága.** A celldömölki r. kath. Legényegyesület mult vasárnap tartotta szinielőadással egybekötött táncmulatságat. Szinre került Gécy István „A gyimesi vadvirág" cimü szinműve. A működevlők mindnyajan igen jól megálltak helyüket. Mégis külön ki kell emelnünk a szereplő hölgyek közül Szarka Mariskát (Balinka Janosné), Károlyi Irmát (Csuráné), Károlyi Milikét (Magdolna), és Reich Margitot (Mária), nemkülönben Inzsel Ilonat (Bigyóné) mint akik szerepüket legjobban meg tudták érteni és a személyesitést kifejezésre juttatni. A férfiak közül különösen jól játszottak Rosta Alajos (Marci). Tanhoffer István (Csura), Kovács József (Gyurka), Szalay Ferenc (kisbiró) és Pál József (Prezsmer Péter), továbbá Ferency Lajos (Csörgő István), akik — és ezek között Marci — a legjobban alakitottak. Rosta Alajos aratott nagyon sok tapsot humoros játékával, de a többiek is kaptak eleget. Hallgatóság rendkivül sok volt, az intelligencia jó része is jelen volt és ennek köszönhető, hogy oly fényes anyagi eredmény is járult a sikerhez. Elmondhatni, hogy a »Korona« régen fogadott magába annyi mulatót, mint akkor. A mulatság kivilágos virradtig igen szépen folyt le. Közkivanatra ma leszállitott helyárakkal ujra előadják. Az előadás bevétele meghaladja a 600 koronát. A felülfizetők névsorat jövő számunkban közöljük.

— **Vasutasok mulatsága.** A m. kir. államvasutak celldömölki allomásának altiszti kara f. évi február hó 3-án, mint azt már jeleztük is lapunkban, Celldömölkön a »Korona«-szalloda nagytermében zártkörü táncmulatságot rendez. Belépő személyjegy 2 kor., családjegy 4 kor.

— **Aratósztrájk Dunántulban.** Lapunk mai számának vezércikkében foglalkozunk a folyó évre Dunántulban tervezett aratósztrájkkal, melyre e helyen is felhivjuk földbirtokos olvasóink figyelmét ama megjegyzéssel, hogy idejekorán intézkedjenek, mert a nemzetközi szociálisták hatalmas agitációt fejtenek ki a rendezni szándékolt aratósztrájk ügyben. Figyelmeztetünk ezuttal a mult évi Tolna és Veszprémmegyei aratósztrájkokra, mely előszele volt a jelen évre tervezett aratósztrájknak. Minden esetre helyesen cselekeszünk gazdáink, ha figyelemmel lesznek a jelenlegi viszonyokra s méltányos, humánus s igazságos módon igyekeznek az aratómunkásokkal szerződésre lépni. Ismételjük, hogy a nemzetközi szociálisták erősen agitálnak s a szomszédos Veszprémmegye Mezőföldi járásában már is igen érezhető a kezük nyoma.

— **A Székely-havasi bivalytej jósága általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgyön 168 szám, a törvényesen védett „Alba"-szappan, (ára 1 korona), „Alba"-arckrémet (ára 1 korona 50 fillér) és „Alba"-hölgyport (ára 1 kor. 50 fil. melycket a szokásos vásári reklam mellőzésével,** nyugodt lélekkel aláinjuk a müvelt közönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak s melyekről hazánk első orvosnője dr. gróf Hugonnay Vilma ezt irta: »Az „Alba"-szappan a bőr ápolására, a szeplők és más arctisztatalanságok eltávolitására a legjobban ajálnható szerek". Kaphatók mindenütt.

— **Esküvő.** Ecker Sándor uradalmi ispán Kemenesmihályfáról, tegnap vezette oltárhoz a helybeli rom. kath. teplomban bájos aráját, Gönye Irén kisasszonyt, Az esküvőn nagyszámu közönség vett részt.

— **A költőnő emléke.** Megirtuk lapunk mult vasárnapi szamaban, hogy Ostffy Lajos dr. nagybirtokos, mégyei aljegyző kezdeményezésére mozgalom indult meg. Takács Judith, mult századbeli magyar költőnőnek egy emlékmü felállitasa végett. Az emlékmü javára, folyó évi február hó 24 én Celldömölkön táncvigalom lesz, melyet Koltai Vidos Dániel rendez. Érdeklődőknek ez ügyben bővebb felvilágositást Vidos Daniel ur ad.

— **Öngyilkos kántortanitó.** Hannig Gyula egykori pápai rom. kath. kántortanitó, a ki kiváló zeneképzettsége révén messzeföldön volt ismeretes s akit balsorsa ezelött másfél évvel, a veszprémmegyei Tosokberénd községbe vetett mint kántortanitó, ott a héten, hétfőn reggel, ágyában revolverével főbe lőtte magát s nyomban neg halt. Hannig Gyula öngyilkossága széles körben keltett mély és igaz részvétet. Temetése a község és a vidék óriási részvétele mellett szerdán délelőtt ment végbe, Az öngyilkosság oka állitólag családi perpatvarban keresendő.

— **Utánzásra méltó hazafias határozat.** A sümegi Kaszinó közgyülése elhatározta, hogy ezentul marcius 15-én és október 6-án hazafias ünnepélyeket rendez amelybe belevonja a többi társegyesületeket is, azt hisszük ilyen hazafias határozat nálunk is elkelne.

— **A postadijak felemelése.** Az államnak a postaból több millió tiszta haszna van. Csak alig néhány éve, hogy a levelező lapok árát felemelték. Most megint változás lesz és pedig olyan, amely miatt a közönség ugyancsak szivni fogja a fogat. Marcius elsejétől kezdve a zárt levelekért a belföldi forgalomban már nem 10, hanem 14 fillért kell fizetni s igy minden egyes levél 4 fillérrel többe kerül. De drágább lesz még a magyar posta egyéb viszonyokban is. Hogy azonban ennek némi enyhületet adjanak, a levelező lapok árát ismét 4 fillérben szabják meg. A drágulast különösen a kereskedelem fogja megérezni.

— **Szomoru számok.** Időnkint nem árt egy pillantást vetnünk abba a gyászos statisztikába, melyet a tüdővész pusztitásáról a Tuberkulózis c. szaklap közölni szokott. Tanulságai nem maradhatnak hatás nélkül: a mai nemzedék már megértette a küzdelem jelszavát, meg is inditotta a harcot; a jövő nemzedék, bizvást remélhetjük. teljességében csatasorba áll. 1905. október havában 5454 magyar esett áldozatul a tüdővész pusztitásának. Ebből a dunántulra esik 836 Törvényhatóságok szerint: Baranya 86. Pécs 8. Fehér m. 64. Székesfehérvár 6. Győrvármegye 31. Győrváros 18. Komáromvármegye 59. Komárom 6. Moson 40. Somogy 115. Sopronvármegye 69. Sopron 11 Tolna 60. Vas 89. Veszprém 66. Zala 118. Összesen 836.

— **Iparmunkások betegsegitési ügye.** A közigazgatósági biróság a következő iparosokat és ipari munkásokat érdekló elvi jelentőségü határozatokat hozta legutóbb: Az ipari munkaadó aki a nála alkalmazásban levő munkást valamely betegsegélyző pénztárnál bejelenteni elmulasztja, egyébb jogkövetkezményeken kivül munkás megbetegedése esetén ennek gyógyitási költségeit megtériteni tartozik ugyan, es a kötelezettsége azonban hosszabb időtartamra, mint amennyire a beteg segitő pénztár az ő igényjogosult tagjával szemben kötelezhető lett volna, ki nem terjedhet. A munkaadónak jogkövetkezmények terhe alatt 8 napon belül akkor is bisztositani kell a betegsegitő pénztárnál alkalmazottját, ha az illető csupán próbaképpen vette is fél. A betegsegitő pénztár tartozásainak fedezésére egyes tagjaival szemben fennálló követeléseit is végrehajtás alá lehet vonni.

— **A gőzgépkezelők és kazánfütők legközelebbi képesitő vizsgái Sopronban február hó 4 napján d. e. 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Ujteleki utca 10) beküldendők.**

— **Megjavitották a csendőrség fizetését.** Az ujév nagy örömet hozott annak az intézménynek, amelynél felelősségteljesebb és terhesebb feladatot kevesen végeznek az országban. Megjavitották a csendőrök fizetését. A honvédelmi miniszter értesitette az összes csendőrparancsnokságokat, hogy a csendőrlegénység részére 1906 január 1-től a következő illetményeket állapitotta meg: A járási és törzsőrmesterek havi illetéke 120 korona 14 fillér, az őrsvezető napi illetéke 2 kor. 60 fillér, ezen kivül a csendőrök pótdijjat is kapnak, ami a szolgálati évek számától függ. Igy a járás és törzsőrmester, azután őrmester és őrvezető három évi szolgálat után 30, hat év után 40, kilenc évi szolgálat után 50, tizenkét év után 60, tizenöt év után 70 és tizennyole év után 80 és 90 fillér napi pótdijjat kap. A csendőrségnél érthető örömmel fogadták ezt az intézkedést.

— **Köhögés nem betegség.** Gyakran hallani ezen megjegyzést. De mily káros tévedés. Igaz, vannak emberek, akik köhögnek s mégis megöregednek. De mily gyakran támadnak a köhögés elhanyagolása folytán súlyos betegségek, nevezetesen tüdőbetegség, „holott kellő időben annak keletkezése és terjesztése meggátolható. A köhögés tehát sohasem hanyagolandó el, hanem vegyük azonnal az ismert „Sirolin-Roche" hatásos szert, mely nemcsak a köhögést szünteti, de az étvágyat is elómozditja és a testerőt fokozza. Kapható gyógyszertérakban.

— **A züllésnek induló árvagyermekek megmentése.** Van egy nemescélu egyesület, a Nagypénteki ref. társaság, melynek az a hivatása, hogy vallaskülönbség nélkül megmentsen olyan 7—10 éves koru gyermekeket, kik züllesnek indultak. Évenkint ötven gyermeket internátusban nevelnek, több gyermeket pedig az intézeten kivül gondoznak. Hogy az egyesület nemes célját szolgálhassa, a pénzügyminiszter a nemes emberbaráti egyesületnek sorsjátékot engedett s az egyesüet valóban gondos figyelemmel, nagy hozzáértéssel választotta meg nyereménytárgyait. Nemcsak az emberbaráti cél, de az egy koronás nyeremény ellenében való nagyszabásu nyereménytárgyak azzal kecsegtetnek, hogy a most kibocsájtandó sorsjegyek igen kapósak, népszerűek lesznek. A Nagypénteki ref. társaság sorsjegyirodája Budapest, Ferenc-körut 3-ik sz. alatt van. Hisszük, hogy az emberszeretet oltárán sokan áldoznak és a sorsjáték szerencsét hoz a pártoló jószivekre, de a nemescélu egyesületnek is.

# Szerkesztői üzenetek.

*Régi előfizető.* Mindenben aláirjuk és elfogadjuk az ajánlott dolgot, csak hogy sajnos — nem vihető keresztül — a legjobb akarat mellett sem. Mivel rövidesen személyesen lesz szerencsénk, szóvel fogjuk elmondani véleményünket a dologról. Üdvözlet!

*Zeng a madár.* Korai dolog még. Az ön költeménye szep csendessen minden zengés nélkül, a papirkosár fenekére vándorolt,

*R, L.* Nem lehet ugy irni arról az ügyről nekünk, mert politikai cikk lenne, nekünk pedig kautió hiányában nem lehet politizálni. Egy cikkünkért, állitólag politikai tartalma miatt, ép most vagyunk vád ala helyezve.

**HÁZISZOLGÁNAK**

keresztik könnyü munkára józan, becsületes, irni olvasni tudó 18—24 éves nőtlen egészséges ember. Évi fizetése 120 korona, lakás és élelmezés. Az illetőnek évi fizetésén kivül még 40—50 korona mellékjövedelme van. Jelentkezni lehet a

**kiadóhivatalban.**

## Kovácsmühely megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek ezennel szives tudomásul adni, hogy Celldömölkon, (Nemesdömölk) a gőzmalom utcában egy a mai kor kivánalmainak megfelelő, a legjobb szerszámokkal felszerelt

**kovácsműhelyt**

rendeztem be s nyitottam meg. A kovácsipar szakmában szerzett több évi tapasztalataim folytán képes vagyok a legnagyobb igényeknek is megfelelni.

A n. é. közönség szives jóakaratu támogatását és pártfogását kérve, maradtam

tisztelettel

**Szakács József**
kovácsmester.

Celldömölk, Gozmalom-utca.

## Szőlővessző!

A világhirü

**DELAWARE**

adja a legjobb bort!

**Oltani, permetezni nem kell.**

A szőlőszet kincse a phyloxeranak ellent áll!!

Leirást és árjegyzéket ingyen küldünk.

**Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!**

Nagymennyiségü sima és gyökeres DELAWARE vessző eladás

Cim:

SZIGYÁRTÓ és TAKÁTS

szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: Aleé-Segesd.

Központi iroda: Felsö-Segesd.

Somogy-megye.

## SZEIFERT JÓZSEF POZSONY

Halaszkapu-utca 4. sz.

cs. kir. udv. fegyverszállitó. — Interurbahn telefon 252.

Ajánlja dus raktárat:

Henri Pieper eredeti Diana fegyverekből ugyszintén elsőrendü Hemmerle-féle fegyverekből,

J. P. Sauer u. Sohn cég Krupp Frigyes-féle különleges acélcsövü fegyverekből

eredeti gyári árakon.

**Legujabb!!** Browning-féle önműködő ismétlő serétes vadászfegyver 12 öbn. ered. gyári áron azaz 225 kor.-ért nálam kapható.

**Cs. és kir. állami áruda** által osztrák-magyar füstnélküli I. számú vadászati és tárcsa-löporral töltött töltények, továbbá szállitok minden fajta kész vadasztöltényeket mindenkor pontosan és frissen töltve minden kaliberühöz a legolcsóbb áron.

Vadászati, utazási és sportkülönlegesség! Saját lövölde!

A pozsonyi II-ik mezőgazdasági országos kiállitás alkalmával vadászfegyvereim és vadászeszközök az egyedüli aranyérmet nyertek.

## Benkő-féle

**BORBÉLY és FODRÁSZ üzlet**

**CELLDÖMÖLKÖN**

**Kossuth Lajos utcában o o o**

**TALÁLHATÓ.**

**Tanonc kerestetik.** Egy jó családbólszármazó ügyes fiu azonnal felvétetik a Vörösmarty-könyvnyomdában

Alapittatott 1843!

Órak 2 évi jótállás mellett.

VÁSÁROLJUNK

ékszerek, arany, ezüst, kinai ezüst evőeszközöket és disztárgyakat és

valódi svájczi zseb és fali órákat

**szenzációs olcsó árak mellett**

a 60 éve fennálló s jó hirnévnek örvendő

STEINBERGER MÁTÉ

aranyműves üzletét

PÁPA, Fő-utca 13. szám.

A Szecessió templomával szemben.

Minden tárgy valódiságáért irott jótállást nyujt!

E szakba vágó javitások, postai rendelések, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a kiadóhivatal.